

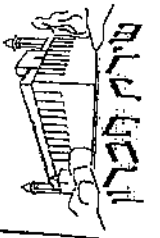
וְנָתַתְּ אֶת־הָעֶבְרִית לְפֶתֶךָ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ

וְנָתַתְּ אֶת־הָעֶבְרִית לְפֶתֶךָ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ

והוא נשוא ופועל ומושא ופועל ומושא ופועל

(ס"ג) וישעיהו כ"ד

וְנָתַתְּ אֶת־הָעֶבְרִית לְפֶתֶךָ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ

וְנָתַתְּ אֶת־הָעֶבְרִית לְפֶתֶךָ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ
 וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ וְעֵתָּהּ

בגמרא קודם יום כפור מפרשין כון גדול כו'. פרישת י' ליום אחד עיש. הענין כי יום הכפורים הוא יום אחד מחוץ בשנה שהוא מעין עולם הבא כמו שכתוב במדרשים שדומין למלאכים ומתגלה בו הנהגה שלמעלה מהטבע. וזכרון הגדול היה מתהפך ממש כמלאך כמו שכתוב (בזוהר הקדוש) ובמדרש⁵ על (ויקרא טו. יז) וכל אדם לא יהיה בו ע"ש. וזהו כענין שכתוב במלואים (ויקרא טו. א) ביום השמיני קרא משתה כו' כמו שכתבו שם באורך. כי היא בחינה שלמעלה מהטבע בכת התשובה שהתעוררו בני ישראל שירד אש מהשמים ועל זה דרשו לעשות לכפור (ויקרא יז. לז) מעשה פרה ומעשה יום הכפורים. והכל ענין אחד בחינת התשובה שהיא למעלה מהנהגת ימי בראשית כמו שכתוב⁶ ימים יצרני ולא אחד בהם (ההלים קלט. טו) זהו יום הכפורים. וזהו הענין שכתוב⁷ שלא לבשן אהרן לגדולתו כו'. והתכן שהיה מתגאה אהרן בהיותו לובש בגדים יקרים. רק שבגדים הם המלבושים

1 ימים יצרני ולא אחד בהם - זהו יום הכפורים (תנא דבי אלהו רבה, א).
 2 ש"ל"ה פסוקים, ק' בהנהגה.
 3 זמח מלאכי ופירשתי און להם אכילה ושתייה כו' דים ישראל און להם אכילה ושתייה ביום הכפורים מה מלאכי השרת נקיים מכל חטא כן ישראל נקיים מכל חטא וזמח מלאכי (פרקי דר"א, מו).
 4 יזכור גדול לא אדם יהיה אלא כההוא האמר י' פנתם - בשעת שהיה רוח הקודש שריר עליו זהו פניו בוערות כלפניו עליו, הדין י' שפתי כון ישמרו דעתו... (מקד כא, כט).
 5 שמיני תרמ"א ר"ה במדרש.
 6 ילעשותי - אלו מעשה פרה, לפני - אלו מעשה יום הכפורים (תנא ג ע"כ).
 7 ימים יצרני ולא אחד בהם - זהו יום הכפורים (תנא דבי אלהו רבה, א).
 8 ימים יצרני ולא אחד בהם - זהו יום הכפורים (תנא דבי אלהו רבה, א).
 9 ימים יצרני ולא אחד בהם - זהו יום הכפורים (תנא דבי אלהו רבה, א).
 10 ימים יצרני ולא אחד בהם - זהו יום הכפורים (תנא דבי אלהו רבה, א).

במשנה¹ אשוריים ישראל מי מסורה אונם אכיים שבשמים שנאמר (חזקאל לו. כז) וזרקתי עליכם מים טהורים כו' מקוה ישראל ה' (ירמיה יז. כג) כו'. דכתיב וזרקתי אם כן הם מים עליונים דיש מים עליונים ותחתונים כדכתיב (בראשית א. ט) יקו המים כו' מקום אחד. היינו שלמטה לא כל המקומות ולא כל העתים שונים. אך בני ישראל שהם בחינת האחדות² זוכין לתורה שנקראת מים³. אבל מים העליונים הם טהורים ושם בשרשר לא שייך חטא חסרון. ולכן בעלי תשובות הקב"ה זורק עליהם ממים עליונים והיא הארת עולם הבא⁴ שמתגלה ביום כפור. ובמדרש ואחרון ים רזוקים (ההלים טו. יז) מקוה פעמים פתוחה פעמים נעולה וכמו כן התפלה. אבל שערי תשובה לעולם פתוחים ונקרא ים ע"ש. וראש השנה הוא בחינת תפלה ויום הכפורים תשובה. ובמדרש אחריו ה' אורי (ההלים טו. א) בראש השנה הקב"ה מאיר לפני ישראל במקום שהם לכן היא בבסה⁵. וישעי הוא ישועה מלמעלה. וכמו כן דורש שם אורי ביציאת מצרים וישעי על הים דשם כתיב (שמות י"ז) וישעי שהיה ישועה מלמעלה כמו שכתוב (שם) ביום ההוא. ולכן כתוב (שמות טו. א) או ישיר. כי כשהישועה בהשרש. השמחה בשלימות. וכמו כן אחר יום הכפורים הם ימי שמחה:

1 במשנה¹ אשוריים ישראל מי מסורה אונם אכיים שבשמים שנאמר (חזקאל לו. כז) וזרקתי עליכם מים טהורים כו' מקוה ישראל ה' (ירמיה יז. כג) כו'. דכתיב וזרקתי אם כן הם מים עליונים דיש מים עליונים ותחתונים כדכתיב (בראשית א. ט) יקו המים כו' מקום אחד. היינו שלמטה לא כל המקומות ולא כל העתים שונים. אך בני ישראל שהם בחינת האחדות² זוכין לתורה שנקראת מים³. אבל מים העליונים הם טהורים ושם בשרשר לא שייך חטא חסרון. ולכן בעלי תשובות הקב"ה זורק עליהם ממים עליונים והיא הארת עולם הבא⁴ שמתגלה ביום כפור. ובמדרש ואחרון ים רזוקים (ההלים טו. יז) מקוה פעמים פתוחה פעמים נעולה וכמו כן התפלה. אבל שערי תשובה לעולם פתוחים ונקרא ים ע"ש. וראש השנה הוא בחינת תפלה ויום הכפורים תשובה. ובמדרש אחריו ה' אורי (ההלים טו. א) בראש השנה הקב"ה מאיר לפני ישראל במקום שהם לכן היא בבסה⁵. וישעי הוא ישועה מלמעלה. וכמו כן דורש שם אורי ביציאת מצרים וישעי על הים דשם כתיב (שמות י"ז) וישעי שהיה ישועה מלמעלה כמו שכתוב (שם) ביום ההוא. ולכן כתוב (שמות טו. א) או ישיר. כי כשהישועה בהשרש. השמחה בשלימות. וכמו כן אחר יום הכפורים הם ימי שמחה:

[תרמ"ט]

איתא¹ ימים יצרני ולא אחד בהם פירוש שבו מתגלה ציור הפנימי של איש ישראל דכתיב ויצר (בראשית כ. יז) ב' יצירות. ולא אחר בהם. פירש רש"י² שבשדויו הימים לפניו לא היו בגשמיות. רק שנתלכש בציור גשמי. וביום הכפורים הסיר זה הגשמיות. לכן אמרו השטן אין לו רשות ביום כפור. ומסתמא כן הוא באדם שאין היצר הרע שהוא השטן שולט בו וכמלאכים שאין להם רק לב אחד³. לכן אין צריך אכילה ושתיה.

וכתוב (שירש א. ה) שחורה אני כו'. דרשו חז"ל ונאזה ביום הכפורים שהוסר מלבוש הגשמי כג"ל. לכן היה נכנס הבקן גדול לפני ולפנים. בזאת יבא (ויקרא טו. א) בזאת הוא כשנתברר הפנימיות כלי התלבושות הגשמיות. וכן כתוב (ויקרא כג. כ) אך בעשור כמו שכתבו חז"ל⁴ בפסוק (במדבר לא. כ) אך את הזהב שצריכין להעביר החלודה כן ביום הכפורים תטהרו:

איתא בגמרא⁵ ולך ה' החסד כו' בתחלה לאיש כמעשהו ולכסוף החסד. וכן הוא המדה בראש השנה הוא המשפט וכמו שכתוב (ההלים קמ"ה. יז) צדיק ה' בכל דרכיו. וביום כפור הוא הסליחה בחסד וזה (שם) חסיד בכל מעשיו כי החתימה ביום הכפורים הוא סוף מעשה המשפט לכן הוא בחסד. ושלא כמדת בשר ודם שקשה לתקן המעשה יותר מתקון הרצון. ובאמת היא הנתנת על ידי שגלוי לפניו יתברך שבמעשה אי אפשר לבשר ודם להתקיים ביון לכן שיתף עמו החסד כמעשהו⁶. אבל הדרך והמשפט בצדק שכן צריך להיות על כל פנים באדם שיכנוו דרכיו והנהגותיו במשפט אמת. והם שאינו יכול לגמור כמעשה כראוי כמו שכתבנו⁷ במקום אחר מזה:

1 איתא¹ ימים יצרני ולא אחד בהם פירוש שבו מתגלה ציור הפנימי של איש ישראל דכתיב ויצר (בראשית כ. יז) ב' יצירות. ולא אחר בהם. פירש רש"י² שבשדויו הימים לפניו לא היו בגשמיות. רק שנתלכש בציור גשמי. וביום הכפורים הסיר זה הגשמיות. לכן אמרו השטן אין לו רשות ביום כפור. ומסתמא כן הוא באדם שאין היצר הרע שהוא השטן שולט בו וכמלאכים שאין להם רק לב אחד³. לכן אין צריך אכילה ושתיה.

[תרנ"א]

איתא במשנה¹ עבירות שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חבירו כו'. דהנה ביום כפור נעשין בני ישראל אחדות אחד כראיתא² ולו אחד בהם (ההלים קלט. טו) זה יום הכפורים. וכמו שיום זה מאחד כל הימים כן מתאחדין בו

כל הנפשות. כי באמת הנפשיות קרובין. רק על ידי החטאים בא הריחוק ופירוד. כמו שכתוב (שפיה טו. ט) עונותיכם היו מבידלין ביניכם לבין אלוקים. יש עבירות שגורמין פירוד בין אדם למקום ויש שגורמין פירוד בין אדם לחבירו. ויחכן לפרש מבדילין ביניכם ממש. וגם בין אלוקים כג"ל וצריכין לתקן ב' מיני פירוד אלו. זה שכתוב עבירות שבין אדם לחבירו אינו דוקא גזילה וזדומה. רק עבירות שגרמו פירוד בין אדם לחבירו כמו (ויקרא יט. יז) לא תשנא כו' אחיך כו' וזדומה. ועד שירצה את חבירו פירוש שתעורר לזנות רצה (ואזכר את חבירו כמו שכתוב חז"ל³ ואהבת לרעך כמוך (ויקרא יט. יז) זהו כלל גדול בתורה. וביום הכפורים שמתבררין העבירות נעשין בני ישראל אחד. ולכן זכו ללחות אחרות ביום הכפורים⁴ שמקודם על ידי החטא כחוב (שמות כג. כח) כי פרע הוא ונמפרד האחרות. ואחר כך כשיירד משה מן ההר כתוב (שמות לו. א) ויקהל משה כו' שנתורו לחאחרות והתורה תלייה בזה האחרות כמו שכתוב (דברים לו. ז) מורשה קהלת יעקב. וזה שכתוב כלל גדול בתורה:

1 איתא במשנה¹ עבירות שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חבירו כו'. דהנה ביום כפור נעשין בני ישראל אחדות אחד כראיתא² ולו אחד בהם (ההלים קלט. טו) זה יום הכפורים. וכמו שיום זה מאחד כל הימים כן מתאחדין בו

[תרנ"ב]

אחר יום הכפורים ימי שמחה דכתיב (קהל טו. ז) אכול בשמחה לחמך כו' ייך כי כבר רצה האלקים כו'. מאי לשון כבר. אך באמת בני ישראל עיקר בקשתם מחילה וסליחה כדי שיובלו לעבוד ה' יתברך בלב טהור כמו שכתוב (ההלים קל. ז) עמך הסליחה למען תורא. ולכן אחר יום הכפורים שנתבררו העונות ונטהרו נפשות בני ישראל יש לקחת לעבודת ה' יתברך בשמחה. לחמך ייך הוא תורה ומצות. ועל ידי ששברין אחר כך בשמחה הוא סימן שבקשת הסליחה היה לשם שמחה. והקב"ה שראוה עמידות מצרף עבודת האדם אחר הכפרה לכפר לו בזכות זה. וזהו כי כבר רצה שזו עבודה בשמחה כבר נתקבל לפני יתברך:

1 איתא במשנה¹ עבירות שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חבירו כו'. דהנה ביום כפור נעשין בני ישראל אחדות אחד כראיתא² ולו אחד בהם (ההלים קלט. טו) זה יום הכפורים. וכמו שיום זה מאחד כל הימים כן מתאחדין בו